

ધી રાઇટ્સ ઓફ પર્સન્સ વીથ ડિસેબીલીટી એક્ટ-
૨૦૧૬ હેઠળ રાજ્યમાં શારીરિક/માનસિક અન્ય ક્ષતિ
ધરાવતા વ્યક્તિઓને દિવ્યાંગતા પ્રમાણપત્ર આપવા
માટેની વ્યવસ્થા ગોઠવવા તથા જુલ્લા મેડીકલ
બોર્ડની રચના બાબત.

ગુજરાત સરકાર
આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ વિભાગ
છરાવ ક્રમાંક : હસપ/૧૦૨૦૦૨/જી.ઓ.આઈ.૩૬/અ
સચિવાલય, ગાંધીનગર
તા. ૦૪/૧૨/૨૦૧૬

વંચાણે લીધા:-

- (૧) આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ વિભાગનો તા. ૬/૧૨/૧૯૮૮ નો છરાવ ક્રમાંક : એસએસપી-૧૦૮૮-૪૪૩૮-ધ.
- (૨) આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ વિભાગનો તા. ૧૧/ ૮/ ૨૦૦૩ નો છરાવ ક્રમાંક : હસપ - ૧૦૨૦૦૨ -જીઓઆઈ -૩૬-અ.
- (૩) આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ વિભાગનો તા. ૬/ ૧/ ૨૦૦૬ નો છરાવ ક્રમાંક : હસપ-૧૦૨૦૦૨ -જીઓઆઈ-૩૬-અ.
- (૪) ભારત સરકારના સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા મંત્રાલયના તા-૩૦-૧૨-૨૦૦૬ ના નોટીઝીકેશન ક્રમાંકજી. એસ. આર. ૨ (૧) અન્વયે પ્રસિદ્ધ થયેલ પરસન્સ વીથ ડિસેબીલીટીસ નોટીઝીકેશન ઓપોચ્યુનીટીઝ, પ્રોટેક્શન ઓફ રાઇટ્સ એન્ડ ફૂલ પાર્ટીસીપેશન) એમેન્ડ મેન્ડ રૂલ્સ , ૨૦૦૬
- (૫) ગુજરાત સરકારના સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગના તા-૧-૬-૨૦૧૦ ના જાહેરનામા ક્રમાંક : જીએચ/ એસએચ/ ૫ /૨૦૧૦ /એપીજી /૧૦૨૦૦૭ /૧૦૩૪ /૭ - ૧ અન્વયે પ્રસિદ્ધ કરેલ પરસન્સ વીથ ડિસેબીલીટીસ (ઇકવલ ઓપોચ્યુનીટીઝ, પ્રોટેક્શન ઓફ રાઇટ્સ એન્ડ ફૂલ પાર્ટીસીપેશન) એમેન્ડમેન્ડ રૂલ્સ, ૨૦૧૦
- (૬) આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ વિભાગનો તા -૨૬ - ૧૦ - ૨૦૧૦ નો છરાવ ક્રમાંક : હસપ -૧૦૨૦૦૨ -જીઓઆઈ - ૩૬-અ
- (૭) આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ વિભાગનો તા-૦૧-૦૧-૨૦૧૬ નો છરાવ ક્રમાંક : હસપ -૧૦૨૦૦૨ - જીઓઆઈ - ૩૬-અ
- (૮) ભારત સરકારશ્રીના કાયદા અને ન્યાય વિભાગના નોટીઝીકેશન ધ રાઇટ્સ ઓફ પરસન્સ વીથ ડિસેબીલીટી એક્ટ-૨૦૧૬ ,તા. ૨૮-૧૨-૨૦૧૬
- (૯) ભારત સરકારશ્રીના સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા મંત્રાલયના ગેઝેટ નોટીઝીકેશન તા. ૫-૧-૨૦૧૮.

આમુખ:-

વિભાગના ઠરાવ ક્રમાંક: હસપ/૧૦૨૦૦૨/જી.ઓ.આઇ.૩૬/અ, તા. ૧/૧/૨૦૧૬થી રાજ્યમાં શારીરિક ક્ષતિઓ ધરાવતા વ્યક્તિઓને અશક્ત વ્યક્ત અધિનિયમ-૧૯૮૫ હેઠળ દિવ્યાંગતા અંગેનું પ્રમાણપત્ર આપવાની વ્યવસ્થા ગોઠવવા તથા જીલ્લા તબીબી બોર્ડની પુનઃરચના કરવામાં આવેલ હતી. ભારત સરકારના ન્યાય અને કાયદા વિભાગ (વૈધાનિક વિભાગ) દ્વારા The Rights of Persons with Disabilities Act, 2016, તા. ૨૮/૧૨/૨૦૧૬ ના નોટીફિકેશનથી અમલમાં આવેલ છે.

નવા કાયદાના અમલના કારણે અગાઉ ૮ પ્રકારની દિવ્યાંગતા અંગેનું પ્રમાણપત્ર આપવાની બાબતમાં વધારો કરી કુલ-૨૧ પ્રકારની દિવ્યાંગતા અંગેનું પ્રગાણપત્ર આપવાનું સુનિશ્ચિત કરવામાં આવેલ છે. આ દિવ્યાંગતા વધતા વધારાની તે દિવ્યાંગતા સુનિશ્ચિત કરવાની છે. જેથી જીલ્લા તબીબી બોર્ડમાં તજજોનો સમાવેશ કરવાનો રહે છે.

તે ૪ પ્રમાણે દિવ્યાંગતા વધવાના કારણે જુદી-જુદી દિવ્યાંગતા માટે મેડીકલ ઓથોરીટી જાહેર કરવાની બાબતમાં પણ જરૂરી તજજોનો સમાવેશ કરવાનો રહે છે. આ ઉપરાંત નવા કાયદાનુસાર અને ભારત સરકારની ગાઇડલાઇન મુજબ UDID [Unique Disability Identity Card] માટે સ્વાવલંબન પોર્ટલની વેબસાઇટ (<http://www.swavlambancard.gov.in>) ઉપર ઓનલાઇન અરજી કરવાની રહેશે. આ માટે સસ્તા અનાજની દુકાનો, સમાજ સુરક્ષા અધિકારીની કચેરીએ, સરકારી હોસ્પિટલો અને સેવાભાવી સંસ્થાઓ દિવ્યાંગજીનોને ઓનલાઇન અરજી કરવામાં મદદ કરશે એટલે હવે, તે અંગેની જોગવાઈ કરવાની રહેશે.

ઉપરોક્ત વિગતોને આમેજ કરીને, નવો કાયદો - ૨૦૧૬ અમલમાં આવવાના કારણે તા. ૧/૧/૨૦૧૬ના ઠરાવથી જીલ્લા તબીબી બોર્ડ તેમજ મેડીકલ ઓથોરીટી જાહેર કરવાની બાબતમાં સુધારો કરવાનો થાય છે.

વિભાગે તા. ૧/૧૨૦૧૬ ના રોજ નવો કાયદો ૨૦૧૬ અમલમાં આવતા પહેલા જુદા-જુદા ઠરાવોને વંચાણે લઈ તબીબી બોર્ડ તથા મેડીકલ ઓથોરીટી જાહેર કરવા બાબતે જોગવાઈ કરેલ છે. રાજ્યમાં શારીરિક ક્ષતિ ધરાવતા વ્યક્તિઓને દિવ્યાંગતા પ્રમાણપત્ર આપવા માટેની વ્યવસ્થા ગોઠવવા માટે ની બાબત સરકારશ્રીની વિચારણા હેઠળ હતી.

ઠરાવ :

આ અંગે કાળજી પૂર્વક વિચારણા બાદ આમુખમાં દર્શાવેલ તા. ૦૮-૧૨-૧૯૮૮ અને તા. ૧૧-૮-૨૦૦૩ ના ઠરાવોની જોગવાઈઓના સ્થાને નીચે દર્શાવ્યા મુજબની જોગવાઈઓ કરવામાં આવે છે.

૧. જીલ્લા તબીબી બોર્ડની રચના:

(૧) મુખ્ય જીલ્લા તબીબી અધીકારી સહ સીવીલ સર્જન	અધ્યક્ષ
(૨) હાડકાના સર્જન	સભ્ય
(૩) ચાંખના સર્જન	સભ્ય
(૪) નાક, કાન, ગાળાના સર્જન	સભ્ય
(૫) મનોરોગ નિષ્ણાંત	સભ્ય
(૬) ફિઝિશીયન	સભ્ય
(૭) બાળરોગ નિષ્ણાંત	સભ્ય
(૮) ડિલનિકલ સાયકોલોજીસ્ટ	સભ્ય

(૬) ન્યુરોલોજીસ્ટ	સભ્ય
(૧૦) પેથોલોજીસ્ટ	સભ્ય
(૧૧) હિમેટોલોજીસ્ટ	સભ્ય
(૧૨) નિવાસી તબીબી અધિકારી વર્ગ - ૧	સભ્યસચિવ

ઉપરોક્ત જીલ્લા તબીબી બોર્ડ જીલ્લા જનરલ હોસ્પિટલ ખાતે કાર્યરત રહેશે, જ્યારે મેડીકલ કોલેજ સંલંઘ હોસ્પિટલ (સરકારી, જીએમઈઆરએસ અને મ્યુનિસીપલ કોર્પોરેશન સંચાલિત) ખાતે તબીબી અધિક્ષક તબીબી બોર્ડના અધ્યક્ષ રહેશે અને અન્ય સરકારી હોસ્પિટલોમાં અધિક્ષક તબીબી બોર્ડના અધ્યક્ષ રહેશે.

૨. દિવ્યાંગતાના પ્રકાર મુજબ દિવ્યાંગતા પ્રમાણપત્ર આપવા માટેની ઓથોરીટી:-

વિવિધ પ્રકારની દિવ્યાંગતા અને તેની કક્ષા અનુસાર દિવ્યાંગતા પ્રમાણપત્ર આપવા માટે નીચે મુજબની મેડીકલ ઓથોરીટી જાહેર કરવામાં આવે છે.

ક્રમ	દિવ્યાંગતા નો પ્રકાર	કોલમ(૧)માંની દિવ્યાંગતા માટે પ્રમાણપત્ર આપવા માટે મેડીકલ ઓથોરીટી તરીકે કામ કરનાર સંસ્થાઓ	કોલમ-૨માં દર્શાવેલ તબીબી સંસ્થામાંની તબીબી પૈકી દિવ્યાંગતાએસેસમેન્ટ અને પ્રમાણ નક્કી કરવા સક્રમ તજીવા	કોલમ-૩માંદર્શાવેલતબીબીસંસ્થા માંની તબીબીપૈકીદિવ્યાંગતા પ્રમાણપત્રપરમાણીકરવાસ ક્રમઅધિકારી	કોલમ-૫ માં દર્શાવેલ અધિકારીના નિર્ણય અંગે રીવીઝન મરજ માટે રીવીઝન સત્તાપિકારી
(૧)	(૨)	(૩)	(૪)	(૫)	(૬)
૧.	(૧) હલનચલનનીદિ વ્યાંગતા	જીલ્લાજનરલહોસ્પિટ લ, મેડીકલકોલેજસલં અહોસ્પિટલ, અર્બનઅ નેરલસામુહિકારો ગ્રાન્ડ	સ્પેશ્યાલીસ્ટડોક્ટરઅનેજેપો સ્ટગ્યુયેટઓથોપેડિકનીલા યક્તાધરાવતાહોય	અધિક્ષક /મુખ્યજિલ્લાતબીબીઅ પિકારીસહસ્રિવિલસર્જન અથવામેડીકલકોલેજસ લંઝહોસ્પિટલનાતબી બીઅધિક્ષક	જીલ્લા મેડીકલ બોર્ડ મુખ્ય જીલ્લા તબીબી અધિકારી સહ સિવિલ સર્જન અથવા મેડીકલ કોલેજ સલંગન હોસ્પિટલના તબીબી અધીક્ષક
૨	સેરેબ્રલપાન્સી	જીલ્લાજનરલહોસ્પિટ લ, મેડીકલકોલેજસલં અહોસ્પિટલ, અર્બનઅ નેરલસામુહિકારો ગ્રાન્ડ	સ્પેશ્યાલીસ્ટડોક્ટરઅનેજેપો સ્ટગ્યુયેટઓથોપેડિકનીલા યક્તાધરાવતાહોય	અધિક્ષક /મુખ્યજિલ્લાતબીબીઅ પિકારીસહસ્રિવિલસર્જન અથવામેડીકલકોલેજસ લંઝહોસ્પિટલનાતબી બીઅધિક્ષક	જીલ્લા મેડીકલ બોર્ડ મુખ્ય જીલ્લા તબીબી અધિકારી સહ સિવિલ સર્જન અથવા મેડીકલ કોલેજ સલંગન હોસ્પિટલના તબીબી અધીક્ષક
૩	મસ્કવ્યુલરડિસ્પ્રોક્સિ	જીલ્લાજનરલહોસ્પિટ લ, મેડીકલકોલેજસલં અહોસ્પિટલ, અર્બનઅ નેરલસામુહિકારો ગ્રાન્ડ	સ્પેશ્યાલીસ્ટડોક્ટરઅનેજેપો સ્ટગ્યુયેટઓથોપેડિકનીલા યક્તાધરાવતાહોય	અધિક્ષક /મુખ્યજિલ્લાતબીબીઅ પિકારીસહસ્રિવિલસર્જન અથવામેડીકલકોલેજસ લંઝહોસ્પિટલનાતબી બીઅધિક્ષક	જીલ્લા મેડીકલ બોર્ડ મુખ્ય જીલ્લા તબીબી અધિકારી સહ સિવિલ સર્જન અથવા મેડીકલ કોલેજ સલંગન હોસ્પિટલના તબીબી અધીક્ષક

		નેરૂરલસામુહિકચારો રચકેન્ન		અથવામેડીકલકોલેજસ લંગન્હોસ્પિટલનાતબી બીઅધિક્ષક	સર્જન અથવા મેડીકલ કોલેજ સલંજ હોસ્પિટલના તબીબી અધિક્ષક
૧૧	એસ્ટોરીજિંગ લાન્ડિંગ, ડિસંબેલિટી (ડિસ્ટેક્સીયા, ડિસગાફિયા, ડિસ કેલકેલિયા; ડિસપ્રેક્સીયા અને ડેવલપમેન્ટલ એકેજીયા)	જિલ્લાજનરલહોસ્પિટ લ, સરકારીહોસ્પિટલ, મેડીકલકોલેજસલંજન હોસ્પિટલ, તાલુકાહોસ્પિટલ(જ્યાં સાચકિયાદ્રિસ્ટઅનેઅ થવા પિડીયાદ્રિસ્ટસ્પેશ્યાલી સ્ટડોકટર્સઉપલબ્ધ્યો ય)	સ્પેશ્યાલીસ્ટડોકટર્સ પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ પિડીયાદ્રિસ્ટ/સાચકિયાદ્રી ની લાયકાત ધરાવતા હોય	અધિક્ષક /મુખ્યજિલ્લાતબીબીઅ પિકારીસહસ્રિવિલસર્જન અથવામેડીકલકોલેજસ લંગન્હોસ્પિટલનાતબી બીઅધિક્ષક	જિલ્લા મેડીકલ બોર્ડ મુખ્ય જિલ્લા તબીબી અધિકારી સહ સિવિલ સર્જન અથવા મેડીકલ કોલેજ સલંજ હોસ્પિટલના તબીબી અધિક્ષક
૧૨	મંદબુધ્યી અને ઓટિઝમ સ્પેક્ટરમ ડિસાર્કોર્ડ	જિલ્લાજનરલહોસ્પિટ લ, સરકારીહોસ્પિટલ, મેડીકલકોલેજસલંજન હોસ્પિટલ, તાલુકાહોસ્પિટલ(જ્યાં સાચકિયાદ્રિસ્ટઅનેઅ થવા પિડીયાદ્રિસ્ટસ્પેશ્યાલી સ્ટડોકટર્સઉપલબ્ધ્યો ય)	સ્પેશ્યાલીસ્ટડોકટર્સ પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ પિડીયાદ્રિસ્ટ/સાચકિયાદ્રી ની લાયકાત ધરાવતા હોય	અધિક્ષક /મુખ્યજિલ્લાતબીબીઅ પિકારીસહસ્રિવિલસર્જન અથવામેડીકલકોલેજસ લંગન્હોસ્પિટલનાતબી બીઅધિક્ષક	જિલ્લા મેડીકલ બોર્ડ મુખ્ય જિલ્લા તબીબી અધિકારી સહ સિવિલ સર્જન અથવા મેડીકલ કોલેજ સલંજ હોસ્પિટલના તબીબી અધિક્ષક
૧૩	ઓટિઝમ સ્પેક્ટરમ ડિસાર્કોર્ડ	જિલ્લાજનરલહોસ્પિટ લ, સરકારીહોસ્પિટલ, મેડીકલકોલેજસલંજન હોસ્પિટલ, તાલુકાહોસ્પિટલ(જ્યાં સાચકિયાદ્રિસ્ટઅનેઅ થવા પિડીયાદ્રિસ્ટસ્પેશ્યાલી સ્ટડોકટર્સઉપલબ્ધ્યો ય)	સ્પેશ્યાલીસ્ટડોકટર્સ પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ પિડીયાદ્રિસ્ટ/સાચકિયાદ્રી ની લાયકાત ધરાવતા હોય	અધિક્ષક /મુખ્યજિલ્લાતબીબીઅ પિકારીસહસ્રિવિલસર્જન અથવામેડીકલકોલેજસ લંગન્હોસ્પિટલનાતબી બીઅધિક્ષક	જિલ્લા મેડીકલ બોર્ડ મુખ્ય જિલ્લા તબીબી અધિકારી સહ સિવિલ સર્જન અથવા મેડીકલ કોલેજ સલંજ હોસ્પિટલના તબીબી અધિક્ષક
૧૪	માનસિક બીમારી	જિલ્લાજનરલહોસ્પિટ લ, સરકારીહોસ્પિટલ, મેડીકલકોલેજસલંજન હોસ્પિટલ, તાલુકાહોસ્પિટલ	સ્પેશ્યાલીસ્ટ ડોકટર જોપોસ્ટગ્રેજ્યુએટસાચકિયાદ્રી નીલાયકાતધરાવતાહોય	અધિક્ષક /મુખ્યજિલ્લાતબીબીઅ પિકારીસહસ્રિવિલસર્જન અથવામેડીકલકોલેજસ લંગન્હોસ્પિટલનાતબી બીઅધિક્ષક	જિલ્લા મેડીકલ બોર્ડ મુખ્ય જિલ્લા તબીબી અધિકારી સહ સિવિલ સર્જન અથવા મેડીકલ કોલેજ સલંજ હોસ્પિટલના તબીબી અધિક્ષક
૧૫	ફોનિક ન્યૂરોલોજીકલ કન્ડીશન,	જિલ્લાજનરલહોસ્પિટ લ, સરકારીહોસ્પિટલ, મેડીકલકોલેજસલંજન હોસ્પિટલ,	સ્પેશ્યાલીસ્ટડોકટર્સપોસ્ટગ્રે જ્યુએટન્યૂરોલોજીઅથવાડિ લિશીયનથેઅથવાસાચકિ યાદ્રિનાનીલાયકાતધરાવતા	અધિક્ષક /મુખ્યજિલ્લાતબીબીઅ પિકારીસહસ્રિવિલસર્જન અથવામેડીકલકોલેજસ	જિલ્લા મેડીકલ બોર્ડ મુખ્ય જિલ્લા તબીબી અધિકારી સહ સિવિલ સર્જન અથવા મેડીકલ

૩. પ્રસ્તુત જીલ્લા બોર્ડ શારીરિક ક્ષતિ ધરાવતી વ્યક્તિઓ ઉપરાંત રાજ્ય અને કેન્દ્ર સરકાર, મુનિસિપલ કોર્પોરેશન, બોર્ડ નિગમ, યુનિવર્સિટી, ગ્રાન્ટ ઇન એઇડ સંસ્થા, પંચાયત, વૈધાનિક સંસ્થાઓ અને જાહેર સાહસાના વર્ગ-૩ અને વર્ગ-૪ ના કર્મચારીઓની શંકાશીલ માંડળીના કેસમાં ખોટા તબીબી સારવારના બીલમાં કે અન્ય વહીવટી કારણોસર તબીબી તપાસ કરવાની જરૂરિયાત ઉલ્લી થાય ત્યારે સંબંધિત કચેરી દ્વારા કમિશનરશ્રી, આરોગ્ય સેવાઓ (તબીબી) મારફતે જણાવવામાં આવે ત્યારે આવા કર્મચારીની તબીબી તપાસ કરી નિયત નમુનામાં પ્રમાણપત્ર આપવાનું રહેશે. વર્ગ-૧ અને ૨ ના ડિસ્સામાં સ્થાયી તબીબી બોર્ડ, સીવીલ હોસ્પિટલ, અમદાવાદ સમક્ષ મોકલવા સારુ સચિવાલયના સંબંધિત વિભાગની/સરકારશ્રીની મંજૂરી મેળવી બોર્ડ સમક્ષ મોકલવાના રહેશે.

૪. ઉપર કોલમ-૨માં દર્શાવેલ જુદી જુદી દિવ્યાંગતાના પ્રકારની સામે કોલમ-૩માં જાહેર કરેલ મેડીકલ ઓથોરીટી ખાતે સ્પેશીયાલીન્ટની કે સાધનો ટેસ્ટીંગ ફેસિલીટી ન હોય તો જે તે ઓથોરીટી નિવૃત્ત સ્પેશીયાલીસ્ટ ડોક્ટર અથવા સ્થાનિક કે નજીક ખાનગી પ્રેક્ટિસ કરતા હોય અને જરૂરી લાયકાત ધરાવતા હોય તેમની સેવા આઉટ સોર્સિંગથી લઇ શકશે. તે જ રીતે જે તે હોસ્પિટલ ખાતે ટેસ્ટીંગ ફેસિલીટી કે સાધનો ઉપલબ્ધ ન હોય તો જે તે હોસ્પિટલના વડા ખાનગી/દ્રાસ્ટ હોસ્પિટલના ટેસ્ટીંગ ફેસિલીટી કે સાધનોનો ઉપયોગ આઉટ સોર્સિંગથી આ અંગે કમિશનરશ્રી આરોગ્યના પરામર્શમાં રહી જે તે હોસ્પિટલના વડાએ આઉટ સોર્સિંગથી સવલત ઉલ્લી કરવાની રહેશે.

જ્યારે આ ખાનગી તજજની સેવાઓ લેવામાં આવી ત્યારે, આવા ખાનગી તજજનો સહીથી અપાયેલ પ્રમાણપત્ર પર જે તે હોસ્પિટલના અધિક્ષક/સરકારી હોસ્પિટલના અધિક્ષક અને જનરલ હોસ્પિટલના મુખ્ય જીલ્લા તબીબી અધિકારી/તબીબી અધિક્ષકની પ્રતિ સહી કરેલ હશે, તો જ પ્રમાણપત્ર માન્ય ગણાશે.

૫. દિવ્યાંગતા પ્રમાણપત્ર મેળવવા માટેની અરજી, દિવ્યાંગતા પ્રમાણપત્ર અને UDID (યુ.ડી.આઇ.ડી.) કાર્ડ ઇશ્યુ કરવા અંગે :

(૧) દિવ્યાંગતા પ્રમાણપત્ર મેળવવા સંબંધિત અરજદારે પોતાની દિવ્યાંગતાના પ્રકાર મુજબ નક્કી થયેલ, પોતે જ્યાં રહેતા હોય તે જીલ્લામાંથી ભારત સરકારશ્રીના દિવ્યાંગજન સશક્તિકરણ વિભાગની સ્વાવલંબન પોર્ટલ Swavlambancard.gcv.in પરની (<http://www.swavlambancard.gov.in>) ઉપર ઓનલાઈન અરજી કરવાની રહેશે. આ અરજી માટે જીલ્લાની સમાજ સુરક્ષા કચેરી, સસ્તા અનાજની દુકાન, તેમજ હોસ્પિટલ માં મદદ મળી રહેશે. અરજદારે અરજી સાથે યુ.ડી.આઇ.ડી. એપ્લિકેશનમાં દર્શાવ્યા મુજબના દાખલા/પુરાવા ઓનલાઈન અપલોડ કરવાના રહેશે.

પરંતુ દિવ્યાંગ વ્યક્તિ સગીર હોય અથવા મંદબુધ્ય અથવા બીજુ કોઈ એવી દિવ્યાંગતા થી પીડાતી હોય, જેને લીધે તે આવી અરજી કરવા સક્ષમ ન હોય અથવા જાતે કરી શકે નહિં, તો તેના કાન્ડૂની વાલી અથવા સેવાભાવી સંસ્થા તેના વતી અરજી કરી શકશે.

(૨) દિવ્યાંગતા પ્રમાણપત્ર માટેની અરજી મજૂદેથી, અરજદાર ધ રાઇટ્સ ઓફ પર્સન્સ વીથ ડીસેબીલીટી એક્ટ -૨૦૧૬ ની જોગવાઈ અનુસાર નક્કી થયા મુજબની દિવ્યાંગતા ધરાવતા હોવાની ખાતરી કર્યા બાદ, મેડીકલ ઓથોરીટી અરજી મુખ્યાની તારીખથી સામાન્ય સંજોગોમાં ૧ અઠવાડિયામાં પ્રમાણપત્ર ઇશ્યુ કરે,

પરંતુ કોઈ પણ સંજોગોમાં પ્રમાણપત્ર ઇશ્યુ કરવામાં ૧ માસથી વધારે સમય લઈ શકશે નહિએ, અને યુ.ડી.આઇ.ડી. કાર્ડ ભારત સરકાર દ્વારા અરજદારશીના આપેલ સરનામા ઉપર ૪ થી ૬ અઠવાડિયામાં મોકલવામાં આવશે.

(૩) ઉપર પેરા-૫(૨) માં સૂચવ્યા મુજબનું પ્રમાણપત્ર મેડીકલ ઓથોરીટીને જો દિવ્યાંગતા પ્રમાણમાં અવિષ્યમાં ફેરફારની શક્યતા ન હોલ, તો કાયમી પ્રમાણપત્ર આપી શકશે પરંતુ દિવ્યાંગતા પ્રમાણમાં અવિષ્યમાં ફેરફારની શક્યતા હોય, તો ચોકકસ સમયમર્યાદા માટે પ્રમાણપત્ર ઇશ્યુ કરવાનું રહેશે. અને તેમાં દિવ્યાંગતા નું પ્રમાણ પણ દર્શાવવાનું રહેશે.

(૪) જો મેડીકલ ઓથોરીટીને અરજદાર દિવ્યાંગતા પ્રમાણપત્ર માટે લાયક ન જણાય તો, કારણો સહિત અરજદારને લેખિત જાણ પણ કરવાની રહેશે.

૬. દિવ્યાંગતા પ્રમાણપત્ર કાઢી આપવા અથવા કાઢી આપવાના ઇન્કાર સંબંધી નિર્ણયની સમીક્ષા : -

જો કોઈ અરજદારને તેને કાઢી આપેલ પ્રમાણપત્રના પ્રકારથી કે તેને આવું પ્રમાણપત્ર કાઢી આપવાનો ઇન્કાર કરવામાં આવે તો તેવા ઇન્કાર વિરુદ્ધ ઉપર કોલમ-૬ માં દર્શાવેલ રીવીઝન અધિકારીને આવા ઇન્કારની સમીક્ષા માટે રિવીઝન અરજી કરી શકશે. આવી અરજી સાથે જેની સામે અપીલ કરાયેલ હોય તે પ્રમાણપત્ર કે પત્રની નકલ જોડવી પડશે. સમીક્ષા માટેની અરજી મળયેથી રિવીઝન અધિકારીએ અપીલ કરનારને સુનાવણીની તક આપ્યા પછી તે અંગે પોતાને યોગ્ય લાગે તેવો હુકમ કરશે. સમીક્ષા અંગેનો નિર્ણય અરજી મળયાની તારીખથી ૧૫ દિવસમાં કરવાનો રહેશે. આમ ઇતાં એક માસ કરતાં વધુ વિલંબ ન થાય તે રીતે નિકાલ કરવાનો રહેશે. જો કોઈ દિવ્યાંગતા વાળી વ્યક્તિ સગીર કે મંદબુધ્યિની હોય કે બીજી કોઈ દિવ્યાંગતાથી પીડાતી હોય અને અરજી કરવા સક્ષમ ન હોય ત્યારે તેના કાયદેસરના વાતી અરજી કરી શકશે.

૭. વિકેન્દ્રીત વ્યવસ્થાનો દુરૂપયોગ અટકાવવા બાબત :

(૧) દરેક મેડીકલ ઓથોરીટી ખાતે અશક્તતા પ્રમાણપત્ર પર સહી કરવાની સત્તા ધરાવતા અધિકારીના નામ અને નમૂનાની સહી સાથેનું રજુસ્ટર/ડિરેક્ટરી નિભાવવાની રહેશે. કોઈ પણ સંજોગોમાં આ રજુસ્ટર/ડિરેક્ટરીમાં દર્શાવેલ અધિકૃત અધિકારી સિવાયની વ્યક્તિઓ આવા પ્રમાણપત્ર પર સહી કરી શકશે નહિએ. જુલ્લા કક્ષાએ મુખ્ય જુલ્લા આરોગ્ય અધિકારીની કરેરીમાં જુલ્લાના તમામ મેડીકલ ઓથોરીટી ખાતેના અધિકૃત સહી કરનાર અધિકારી તથીબ જગ્યારે કોઈ કારણોસર રજા પર હોય ત્યારે તેમના વિકલ્પે જે અધિકારી/તથીબ ચાર્જમાં હોય તેમણે કાર્યવાહી કરવાની રહેશે.

(૨) અપનાવવામાં આવી રહેલ નવી વ્યવસ્થા વધારે ઉદાર હોઈ, તેનો દુરૂપયોગ થવાની શક્યતાઓ વધી જાય છે. આથી ખાસ કરીને અશક્તતાના આધારે સરકારી નોકરીમાં અનામત જગ્યાએ પર નિમણુંક વખતે નિમણુંક સત્તાધિકારીએ આવા અશક્તતા પ્રમાણપત્રની ખરાઇ કરવા આવા ઉમેદવારોની મેડીકલ તપાસ કરનાર મેડીકલ બોર્ડને ઉમેદવારના વિકલાંગતા પ્રમાણપત્રની ખરાઇ કરવા જણાવવાનું રહેશે. મેડીકલ બોર્ડ આવા ઉમેદવારના મેડીકલ રિપોર્ટની સાથે જ અશક્તતા પ્રમાણપત્ર અંગેનો રિપોર્ટ પણ મોકલવાના રહેશે.

આમ, રાજ્ય સરકારના ધ રાઇટસ ઓફ પરસન્સ વીથ ડિસેબીલીટી એક્ટ - ૨૦૧૬ ની જોગવાઈ અનુસાર રાજ્યમાં શારીરિક ક્ષતિ ધરાવતી વ્યક્તિઓને, દિવ્યાંગતા પ્રમાણપત્ર મેળવવા બાબત હરાવમાં નિયત કર્યા મુજબની કાર્યવાહી કરવાની રહેશે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલશ્રીના હુકમથી અને તેમના નામે.

(આઈ.ડી.ચોધરી)

ઉપસચિવ

આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ વિભાગ

પ્રતિ,

૧. રાજ્યપાલશ્રીના સચિવશ્રી(પત્ર દ્વારા)
૨. માન. મુખ્ય મંત્રીશ્રીના અગ્રસચિવશ્રી, સ્વાસ્થ્ય સંકુલ-૧, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
૩. માન. મંત્રીશ્રી/માન. રાજ્યકક્ષાના મંત્રીશ્રી/મા. નાયબ મંત્રીશ્રીના અંગત સચિવશ્રી
૪. અગ્રસચિવશ્રી, આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ વિભાગ, સચિવાલય ગાંધીનગર
૫. અગ્રસચિવશ્રી, સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર
૬. કમિશરશ્રી, આરોગ્ય તબીબી સેવા, તબીબી શિક્ષણ અને સંશોધનની કચેરી ૫- ડા. જીવરાજ મહેતા ભવન, ગાંધીનગર.
૭. અધિક નિયામકશ્રી, તબીબી સેવાઓ/જાહેર આરોગ્ય/તબીબી શિક્ષણ અને સંશોધન, ગાંધીનગર.
૮. વિભાગીય નાયબ નિયામક, ગાંધીનગર/અમદાવાદ/વડોદરા/રાજકોટ/ભાવનગર/સુરત
૯. સર્વે કલેક્ટરશ્રીઓ(કમિશરશ્રી આરોગ્ય, તબીબી સેવા અને તબીબી શિક્ષણ દ્વારા)
૧૦. સર્વે જિલ્લા વિકાસ અધિકારીઓશ્રી(કમિશરશ્રી આરોગ્ય, તબીબી સેવા અને તબીબી શિક્ષણ દ્વારા)
૧૧. વિકલાંગ વ્યક્તિઓ માટેના કમિશરશ્રીની કચેરી, ૧૬, ડા. જીવરાજ મહેતા ભવન, ગાંધીનગર.
૧૨. સર્વે જિલ્લાના મુખ્ય જિલ્લા તબીબી અધિકારીશ્રીઓ/મેડીકલ કોલેજ સલંઝ હોસ્પિટલ(સરકારી અને જી.એમ.ઇ.આર.એસ.)ના તબીબી અધિક્ષક્ષાશ્રીઓ/સરકારી હોસ્પિટલના અધિક્ષક્ષાશ્રીઓ/અર્બન અને રૂરલ સામુહિક આરોગ્ય કેન્દ્રોના અધિક્ષક્ષાશ્રીઓ અને રાજ્યના અર્બન અને રૂરલ પ્રાથમિક આરોગ્ય કેન્દ્રો (કમિશરશ્રી આરોગ્ય, તબીબી સેવા અને તબીબી શિક્ષણ દ્વારા)
૧૩. મેડીકલ કોલેજના ડિનશ્રી(સરકારી અને જી.એમ.ઇ.આર.એસ.) તમામ(કમિશરશ્રી આરોગ્ય, તબીબી સેવા અને તબીબી શિક્ષણ દ્વારા)
૧૪. સર્વે જિલ્લા મુખ્ય તબીબી અધિકારીશ્રીઓ અને જિલ્લા આરોગ્ય અધિકારીશ્રીઓ(કમિશરશ્રી આરોગ્ય, તબીબી સેવા અને તબીબી શિક્ષણ દ્વારા)
૧૫. નાણાં વિભાગ, (ચ) દ્વાખા સચિવાલય ગાંધીનગર
૧૬. સચિવાલયના સર્વે વિભાગો
૧૭. માહિતી નિયામકશ્રી, ગાંધીનગર
૧૮. વ્યવસ્થાપકશ્રી સરકારી મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર(હરાવની નકલો છાપવા વિનંતી સહ)
૧૯. એકાઉન્ટન્ટ જનરલ, અમદાવાદ/રાજકોટ

૨૦. હિસાબી અને તિજોરી નિયામક, ગાંધીનગર
૨૧. પે એન્ડ એકાઉન્ટ્સ ઓફિસર, ગાંધીનગર/અમદાવાદ
૨૨. નિવાસી ઓડીટ અધિકારીશ્રી, ગાંધીનગર/અમદાવાદ
૨૩. બધા જિલ્લા તિજોરી અધિકારીશ્રી
૨૪. સચિવશ્રી, ગુજરાત તક્કેદારી આયોગ, ગાંધીનગર, પત્ર દ્વારા
૨૫. સચિવશ્રી, ગુજરાત જાહેર સેવા આયોગ, અમદાવાદ, પત્ર દ્વારા
૨૬. સચિવશ્રી, ગુજરાત વિધાનસભા, ગાંધીનગર, પત્ર દ્વારા
૨૭. રજીસ્ટ્રારશ્રી, ગુજરાત હાઇ કોર્ટ, અમદાવાદ, પત્ર દ્વારા
૨૮. આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ વિભાગની સર્વે શાખાઓ/સર્વે અધિકારીશ્રીઓ
૨૯. નાયબ સેક્શન અધિકારી, સિલેક્ટ ફાઇલ
૩૦. સિલેક્ટ ફાઇલ